

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાત હાઈકોર્ટમાં

સ્પેશ્યલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં.૧૧૪૩૪/૨૦૧૪

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે. એમ. ઠાકર

સહી/-

=====

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના રીપોર્ટ્સને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી છે?	હા
૨	રીપોર્ટરને મોકલવામાં આવે કે નહીં?	હા
૩	શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવા માંગે છે?	ના
૪	શું આ કેસમાં ભારતીય બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ હુકમના અર્થઘટન અંગે કાયદાનો કોઈ નોંધપાત્ર પ્રશ્ન સમાયેલ છે?	ના

=====

એન્દાલા મિલ્ક પ્રોડ્યુસર સહકારી મંડળી લિ. ...અરજદાર(ઓ)

વિરુદ્ધ

સ્ટેટ ઓફ ગુજરાત અને જ ...સામાવાળા(ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર(ઓ) નં. ૧ માટે એડવોકેટ મિ. વી.સી.વાઘેલા

સામાવાળા(ઓ) નં. ૩ માટે ડીએસ એફિડેવિટ ફાઈલ કરેલ નથી

સામાવાળા(ઓ) નં. ૧ માટે એજીપી મિ. નીરજ અશર

સામાવાળા(ઓ) નં. ૪ માટે એડવોકેટ મિ. હૃદય બુચ

સામાવાળા(ઓ) નં. ૫ માટે એડવોકેટ મિસ એમ. ઓ. નરસિંધાણી

સામાવાળા(ઓ) નં. ૧ – ૨ માટે ડીએસ દ્વારા નોટિસ બજાવેલ છે.

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે. એમ. ઠાકર

તારીખ: ૦૮/૦૭/૨૦૧૫

મૌખિક ચુકાદો

૧. અરજદાર માટે વિદ્વાન એડવોકેટ મિ. વાઘેલા, વિદ્વાન એજીપી મિ. નીરજ અશર અને સામાવાળા નં. ૪ માટે વિદ્વાન એડવોકેટ મિ. બુચ તથા સામાવાળા નં. ૫ માટે વિદ્વાન એડવોકેટ મિસ નરસિંઘાણીને સાંભળવામાં આવ્યા.

૨. અરજદારે ત્રણ હુકમો એટલે કે તારીખ ૪.૭.૨૦૧૨ ના હુકમ (જિલ્લા રજિસ્ટ્રાર સામાવાળા નં. ૩ દ્વારા પસાર કરાયેલ), તારીખ ૩.૮.૨૦૧૩ ના હુકમ (એડિશનલ રજિસ્ટ્રાર (અપીલ) દ્વારા પસાર કરાયેલ) અને તારીખ ૨૭.૬.૨૦૧૪ ના હુકમ (ડેપ્યુટી સેક્રેટરી (અપીલ) દ્વારા પસાર કરાયેલ) સામે હાલની અરજી દાખલ કરેલ છે, જેમાં હકીકતોના મુદ્દાઓ પર સમાન તારણો નોંધવામાં આવ્યા છે અને ત્રણ સત્તાધિકારીઓ દ્વારા સમાન નિર્ણયો લેવામાં આવ્યા છે અને નોંધવામાં આવ્યા છે. અરજદારે અરજ કરેલ છે કે સદર હુકમો રદ કરવામાં આવે.

૩. હાલની અરજીમાં અરજદારે ડેપ્યુટી સેક્રેટરી (અપીલ) એટલે કે સામાવાળા નં. ૧ દ્વારા પસાર કરાયેલ તારીખ ૨૭.૬.૨૦૧૪ ના હુકમને પડકાર્યો છે, જેના દ્વારા સદર સત્તાધિકારીએ એડિશનલ રજિસ્ટ્રાર (અપીલ) દ્વારા પસાર કરાયેલ તારીખ ૩.૮.૨૦૧૩ ના હુકમને બહાલી આપી હતી, જેમણે તેમના તારીખ ૩.૮.૨૦૧૩ ના હુકમથી જિલ્લા રજિસ્ટ્રાર દ્વારા પસાર કરાયેલ તારીખ ૪.૭.૨૦૧૨ ના હુકમને બહાલી આપી હતી.

૪. અરજીમાં અરજ કરેલ દાદના સમર્થનમાં અને તેને વ્યાજબી ઠેરવવા માટે અરજદારે કેટલીક હકીકતોનો ઉલ્લેખ કર્યો છે. હકીકતો આ મુજબ છે:—

૪.૧ તારીખ ૪.૭.૨૦૧૨ ના હુકમથી જિલ્લા રજિસ્ટ્રારે, અરજદારના વાંધાને ધ્યાનમાં લીધા પછી, સામાવાળા નં. ૪ મંડળી (જે એક મહિલા દૂધ ઉત્પાદક સહકારી મંડળી છે) ને નોંધણી મંજૂર કરી હતી અને ત્યારબાદ એડિશનલ રજિસ્ટ્રાર (અપીલ) અને ડેપ્યુટી સેક્રેટરીએ રજિસ્ટ્રાર દ્વારા કરાયેલા સદર હુકમને બહાલી આપી હતી અને સામાવાળા નં. ૪ મંડળીની નોંધણી સામેના અરજદારના વાંધાને ફગાવી દીધો હતો.

૪.૨ અરજદાર દ્વારા દર્શાવવામાં આવેલી વિગતો પરથી એવું ફલિત થાય છે કે અરજદાર એ પ્રાથમિક કક્ષાની સહકારી દૂધ મંડળી છે જે નવેમ્બર ૧૯૯૦ માં નોંધાયેલ છે. મંડળીનું કાર્યક્ષેત્ર એન્દાલા ગામ છે.

૪.૩ અરજદારે દાવો કર્યો છે કે તે ૧૯૯૦ થી કાર્યરત છે અને સામાવાળા નં. ૪ મંડળીની તરફેણમાં નોંધણી મંજૂર કરવામાં આવી ત્યાં સુધી, તે દરરોજ આશરે ૫૦૦૦ લિટર દૂધ એકત્ર કરતી હતી. એવું જણાય છે કે માર્ચ ૨૦૧૨ ની આસપાસ સામાવાળા નં. ૪ મંડળીએ પ્રાથમિક દૂધ ઉત્પાદક મંડળી તરીકે નોંધણી માટે દરખાસ્ત / વિનંતી રજૂ કરી હતી. તે મહિલાઓ દ્વારા રચાયેલ, ચલાવવામાં અને સંચાલિત કરવામાં આવે છે તે કારણોસર નોંધણીની વિનંતી કરવામાં આવી હતી.

૪.૪ જ્યારે અરજદારને જાણ થઈ કે સામાવાળા નં. ૪ એ નોંધણી માટે દરખાસ્ત રજૂ કરી છે, ત્યારે અરજદાર મંડળીએ જિલ્લા રજિસ્ટ્રાર સમક્ષ વાંધો દાખલ કર્યો હતો અને રજૂઆત કરી હતી કે સદર સામાવાળા નં. ૪ ની નોંધણી કરવામાં ન આવે. તેના વાંધાના સમર્થનમાં અરજદાર મંડળીએ તારીખ ૭.૧૧.૨૦૦૬ ના પરિપત્ર પર આધાર રાખ્યો હતો.

૪.૫ સામાવાળા નં. ૪ દ્વારા કરવામાં આવેલી નોંધણીની વિનંતી સામે અરજદાર મંડળીએ વાંધો ઉઠાવ્યો હોવાથી, જિલ્લા રજિસ્ટ્રાર એટલે કે અહીંના સામાવાળા નં. ૩ એ અરજદાર અને સામાવાળા નં. ૪ મંડળીને સુનાવણીની તક આપવા માટે મેટરને સુનાવણી માટે મુકરર કરી. પક્ષકારોને તારીખ ૨૬.૬.૨૦૧૨ ના રોજ સુનાવણી માટે હાજર રહેવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો.

૪.૬ અરજદારના જણાવ્યા મુજબ સામાવાળા નં. ૫ યુનિયને રિપોર્ટ આપ્યો હતો અને અભિપ્રાય આપ્યો હતો કે સામાવાળા નં. ૪ મંડળીની નોંધણી અરજદાર મંડળીને પ્રતિકૂળ અસર કરશે.

૪.૭ જિલ્લા રજિસ્ટ્રારે સામાવાળા નં. ૫ દ્વારા રજૂ કરાયેલ રિપોર્ટ અને અરજદાર દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલ વાંધા સહિત રેકૉર્ડ પરની સામગ્રી ધ્યાનમાં લીધી અને ત્યારબાદ જિલ્લા રજિસ્ટ્રારે નિર્દેશ આપ્યો કે સામાવાળા નં. ૪ મંડળીની નોંધણી કરવામાં આવે.

જ.૮ તે મુજબ તારીખ ૪.૭.૨૦૧૨ ના હુકમથી સામાવાળા નં. ૩ એ સામાવાળા નં. ૪ મંડળીને નોંધણી મંજૂર કરવાનો નિર્દેશ આપ્યો.

જ.૯ સદર તારીખ ૪.૭.૨૦૧૨ ના હુકમથી નારાજ થઈને અરજદાર મંડળીએ ધ ગુજરાત કો-ઓપરેટિવ સોસાયટીઝ એક્ટ (જે હવે પછી "સદર અધિનિયમ" તરીકે ઉલ્લેખિત છે) ની કલમ ૧૫૫ હેઠળ એડિશનલ રજિસ્ટ્રાર (અપીલ) (એટલે કે હાલના સામાવાળા નં. ૨) સમક્ષ અપીલ દાખલ કરી હતી અને પક્ષકારોને સાંભળ્યા પછી અને રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીને ધ્યાનમાં લીધા પછી, સામાવાળા નં. ૨ એ અપીલ ફગાવી દીધી અને ડેપ્યુટી રજિસ્ટ્રાર દ્વારા પસાર કરાયેલ તારીખ ૪.૭.૨૦૧૨ ના હુકમને બહાલી આપી.

જ.૧૦ અરજદારે સદર અધિનિયમની કલમ ૧૫૫ હેઠળ રિવિઝન અરજી દાખલ કરીને મેટર સામાવાળા નં. ૧ સમક્ષ લઈ ગયા.

જ.૧૧ સામાવાળા નં. ૧ એ, મેટર તેમજ રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીની તપાસ કર્યા પછી, એવા તારણ પર આવ્યા કે વાદગ્રસ્ત હુકમમાં કોઈપણ હસ્તક્ષેપની જરૂર નથી. તેથી, તારીખ ૨૭.૬.૨૦૧૪ ના હુકમથી સામાવાળા નં. ૨ એ રિવિઝન અરજી નામંજૂર કરી.

જ.૧૨ સદર હુકમથી નારાજ થઈને અરજદારે હાલની અરજી દાખલ કરેલ છે. અગાઉ જણાવ્યા મુજબ આ અરજીમાં સદર ૩ હુકમોને પડકારવામાં આવ્યા છે.

પ. અરજદાર માટેના વિદ્વાન એડવોકેટ મિ. વાઘેલાએ રજૂઆત કરી કે વાદગ્રસ્ત હુકમો મનસ્વી છે અને બુદ્ધિનો ઉપયોગ કર્યા વિના પસાર કરવામાં આવ્યા છે અને નીચલા સત્તાધિકારીઓ સંબંધિત હકીકતો અને લાગુ જોગવાઈને ધ્યાનમાં લેવામાં અને મૂલ્યાંકન કરવામાં નિષ્ફળ ગયા છે. અરજદાર માટેના વિદ્વાન એડવોકેટ મિ. વાઘેલાએ રજૂઆત કરી કે સમાન ક્ષેત્રમાં (એટલે કે જે ક્ષેત્ર અરજદાર મંડળીનું કાર્યક્ષેત્ર છે અને અરજદાર મંડળી પહેલેથી જ તેની પ્રવૃત્તિઓ અને કામગીરી ચલાવી રહી છે) સામાવાળા નં. ૪ મંડળીની નોંધણી અરજદારને પ્રતિકૂળ અસર કરશે નહીં તેવું તારણ ગેરવ્યાજબી છે અને હકીકતોથી વિપરીત છે અને રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીથી પણ વિપરીત છે. અરજદાર માટેના વિદ્વાન એડવોકેટ મિ. વાઘેલાએ એમ પણ રજૂઆત કરી કે અરજદાર મંડળીને "એ" ઓડિટ મંડળી તરીકે વર્ગીકૃત કરવામાં આવી છે અને તેમાં ૨૯૨ સભ્યો છે જેમાં ૧૬૫ પુરુષ સભ્યો અને ૧૨૭ મહિલા સભ્યોનો સમાવેશ થાય છે. અરજદાર માટેના વિદ્વાન એડવોકેટ મિ. વાઘેલાએ રજૂઆત કરી કે અરજદાર મંડળીએ આશરે ૪૦૦૦ લિટર દૂધ સંગ્રહવા માટે બલ્ક મિલ્ક કુલર ખરીદવા માટે અંદાજે રૂ. ૧૫,૧૯,૭૨૩.૬૧ પૈસાનું રોકાણ કર્યું છે અને અરજદાર મંડળી તેના સભ્યોને તમામ લાભો આપી રહી છે. અરજદાર માટેના વિદ્વાન એડવોકેટે રજૂઆત કરી કે વાદગ્રસ્ત હુકમો સદર અધિનિયમની કલમ ૪ હેઠળ સમાવિષ્ટ જોગવાઈથી વિપરીત અને તેના ઉલ્લંઘનમાં છે. અરજદાર માટેના વિદ્વાન એડવોકેટ મિ. વાઘેલાએ રજૂઆત કરી કે સામાવાળા નં. ૪ મંડળીની નોંધણી

જાહેર નીતિની વિરુદ્ધ છે અને તે અરજદાર મંડળી અને તેના અસ્તિત્વને અને પરિણામે તેના સભ્યોને પ્રતિકૂળ અસર કરશે. અરજદાર માટેના વિદ્વાન એડવોકેટે રજૂઆત કરી કે સામાવાળા નં. ૫ યુનિયને પણ સામાવાળા નં. ૪ મંડળીની નોંધણીનો વિરોધ કર્યો છે અને તારીખ ૦૭.૧૦.૨૦૦૬ ના પરિપત્રને પણ ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યો નથી. અરજદાર માટેના વિદ્વાન એડવોકેટે રજૂઆત કરી કે સત્તાધિકારીઓ એ ધ્યાનમાં લેવામાં નિષ્ફળ ગયા છે કે બંને મંડળીઓનું કાર્યક્ષેત્ર સમાન છે અને તેથી, અરજદાર મંડળી દ્વારા નો ઓબ્જેક્શન સર્ટિફિકેટ જરૂરી હતું અને આવા નો ઓબ્જેક્શન સર્ટિફિકેટ વિના સામાવાળા નં. ૪ મંડળીને નોંધણી મંજૂર કરવામાં આવી છે.

૫.૧ અરજદાર માટેના વિદ્વાન એડવોકેટ મિ. વાઘેલાએ નંદોત્રા દૂધ ઉત્પાદક સહકારી મંડળી લિમિટેડ વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ ગુજરાતના કેસમાં એ.આઈ.આર. ૨૦૦૪ ગુજ ૨૫૩ માં નોંધાયેલા નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો હતો.

૬. સામાવાળા નં. ૪ માટેના વિદ્વાન એડવોકેટ મિસ નરસિંઘાણીએ અરજદાર માટેના વિદ્વાન એડવોકેટ મિ. વાઘેલા દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆત અપનાવી હતી. તેણીએ રજૂઆત કરી હતી કે તે સાચું છે કે સામાવાળા નં. ૫ એ સામાવાળા નં. ૪ મંડળી પાસેથી દૂધ એકત્ર કરવાનું/મેળવવાનું શરૂ કર્યું છે, જોકે, સામાવાળા નં. ૫ અરજદાર-મંડળીના કેસનું સમર્થન કરે છે.

૬.૧ વિદ્વાન એડવોકેટ મિ. વાઘેલા દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતોનો સામાવાળા નં. ૪ મંડળી દ્વારા વિરોધ કરવામાં આવ્યો છે. સામાવાળા નં. ૪ મંડળીએ એફિડેવિટ દાખલ કરી છે અને અરજીનો વિરોધ કર્યો છે. રિપ્લાય એફિડેવિટમાં, સામાવાળા નં. ૪ એ અન્ય બાબતોની સાથે સાથે એવું જણાવ્યું છે કે:-

૩.૧ અરજદાર-મંડળીમાં ૨૫૦ થી વધુ સભ્યો છે. અરજદાર-મંડળીના કોઈપણ સભ્યો સામાવાળા નં. ૪-મંડળીમાં જોડાયા નથી અથવા/અને સમાવિષ્ટ થયા નથી. ૩.૨ સામાવાળા નં. ૪-મંડળીમાં માત્ર ૧૩૪ સભ્યો છે અને સામાવાળા નં. ૪ મંડળીના વર્તમાન સભ્યોમાંથી કોઈ પણ ક્યારેય અરજદાર-મંડળીના સભ્યો ન હતા. આમ, સામાવાળા નં. ૪-મંડળીની નોંધણીના કારણે અરજદાર મંડળીને પ્રતિકૂળ અસર થતી નથી. ૩.૩ સામાવાળા નં. ૪ મંડળીમાં મહિલા સભ્યનો સમાવેશ થાય છે. ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૧૯(૧)(સી) હેઠળ મંડળ રચવાના નાગરિકને આપવામાં આવેલા અધિકાર હેઠળ, સામાવાળા નં. ૪-મંડળીની તારીખ ૦૪.૦૭.૨૦૧૨ ના રોજ નોંધણી કરવામાં આવી છે. ત્યારથી તે કાર્યરત છે. ૩.૪ સામાવાળા નં. ૪-મંડળીના કોઈપણ સભ્યો અરજદાર-મંડળીને દૂધ પણ આપતા ન હતા. અગાઉ એક ગણેશપુરા દૂધ ઉત્પાદક સહકારી મંડળી લિ. તારીખ ૦૬.૦૫.૨૦૦૫ થી સામાવાળા નં. ૪-મંડળીના

કેટલાક સભ્યો પાસેથી દૂધ મેળવતી હતી. ૩.૫ ત્યારબાદ, મહેસાણા ડિસ્ટ્રિક્ટ કોઓપરેટિવ મિલ્ક પ્રોડ્યુસર્સ યુનિયન લિમિટેડ (દૂધસાગર ડેરી) એ સૂચિત મંડળીને તારીખ ૨૪.૦૭.૨૦૦૭ થી સીધું તેને દૂધ પૂરું પાડવાની પરવાનગી આપી હતી. ૩.૬ તે અન્વયે, દૈનિક આશરે ૧૭૦૦ થી ૧૮૦૦ લિટર દૂધ સદર મહેસાણા ડિસ્ટ્રિક્ટ કોઓપરેટિવ મિલ્ક પ્રોડ્યુસર્સ યુનિયન લિમિટેડને પૂરું પાડવામાં આવતું હતું. જોકે, અરજદાર મંડળીના સેક્રેટરીની પત્ની એટલે કે જેબરબેન સદર મહેસાણા ડિસ્ટ્રિક્ટ કોઓપરેટિવ મિલ્ક પ્રોડ્યુસર્સ યુનિયન લિમિટેડમાં ડિરેક્ટર હતા, તેથી, તારીખ ૦૧.૧૦.૨૦૦૮ થી, તેઓએ અચાનક સૂચિત મંડળી પાસેથી દૂધ મેળવવાનું બંધ કરી દીધું. આથી, સભ્યો વિમલ ડેરી, સરદાર ડેરી જેવી ખાનગી ડેરીને દૂધ પૂરું પાડતા હતા. ૩.૭ ત્યારબાદ, તારીખ ૦૪.૦૭.૨૦૧૨ થી, સામાવાળા નં. ૪-મંડળીની નોંધણી કરવામાં આવી છે. ૩.૮ નોંધણીના અનુસંધાનમાં, ઉપરોક્ત મહેસાણા ડિસ્ટ્રિક્ટ કોઓપરેટિવ મિલ્ક પ્રોડ્યુસર્સ યુનિયન લિમિટેડે તારીખ ૦૫.૦૮.૨૦૧૪ થી સામાવાળા નં. ૪-મંડળી પાસેથી દૂધ મેળવવાનો હુકમ કર્યો છે. ૪. હું કહું છું અને રજૂ કરું છું કે તારીખ ૦૪.૦૭.૨૦૧૨ થી તેની નોંધણી પછી, સામાવાળા નં. ૪-મંડળીએ વૈધાનિક ઓડિટ કરાવ્યું છે. સામાવાળા નં. ૪-મંડળીને "બી" વર્ગની મંડળી તરીકે જાહેર કરવામાં

આવી છે. પ. હું કહું છું અને રજૂ કરું છું કે સામાવાળા નં. ૪-મંડળીની આર્થિક સ્થિતિ સારી છે અને તે વિવિધ સભ્યોની જરૂરિયાત પૂરી પાડી રહી છે. ૬. હું પુનરોચ્ચાર કરું છું કે સામાવાળા નં. ૪-મંડળીની નોંધણી અને કામગીરીને કારણે અરજદાર-મંડળીને સહેજેય પ્રતિકૂળ અસર થતી નથી. અરજદાર-મંડળીના કોઈપણ સભ્યો તેની નોંધણી પછી સામાવાળા નં. ૪-મંડળીમાં જોડાયા નથી. અત્રે ઉપર જણાવ્યા મુજબ, રજિસ્ટ્રારે ચોક્કસપણે એવો અભિપ્રાય બાંધ્યો છે કે સામાવાળા નં. ૪-મંડળીની નોંધણી અરજદાર-મંડળીને પ્રતિકૂળ અસર કરશે નહીં. તેનાથી વિપરીત, સામાવાળા નં. ૪-મંડળીના સભ્યો તમામ મહિલાઓ/સ્ત્રી છે, તેથી, મહિલા સશક્તિકરણ ચળવળની નીતિ હેઠળ, તે રાજ્ય સરકારના "મિશન મંગલમ પ્રોગ્રામર" ના અનુમોદનમાં પણ છે.

૭. સામાવાળા નં. ૪ મંડળી માટેના વિદ્વાન એડવોકેટ મિ. બુચે રજૂઆત કરી હતી કે અરજદાર દ્વારા પડકારાયેલા હુકમો યોગ્ય કારણોસર આપવામાં આવેલા હુકમો છે અને નીચલા સત્તાધિકારીઓએ અરજદાર દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલ/રિવિઝનને ધ્યાનમાં ન લેવા અંગે સામાવાળા નં. ૪ મંડળીને નોંધણી મંજૂર કરવાના નિર્ણયના સમર્થનમાં સચોટ અને સંબંધિત કારણો નોંધ્યા છે અને તેથી, સદર હુકમોમાં કોઈ દખલગીરીની જરૂર નથી અને અરજી મંજૂર કરવા પાત્ર નથી. તેમણે એવો દાવો પણ કર્યો હતો કે સામાવાળા નં. ૪ મંડળીની નોંધણીના

કારણે અરજદાર મંડળીને પ્રતિકૂળ અસર થવાની નથી. સામાવાળા નં. ૪ મંડળી માટેના વિદ્વાન એડવોકેટ મિ. બુચે ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે મંડળીના કોઈપણ સભ્યો તેની નોંધણી પછી સામાવાળા નં. ૪ મંડળીમાં જોડાયા નથી. મિ. બુચના જણાવ્યા મુજબ, સામાવાળા સત્તાધિકારીઓએ સમાનપણે અભિપ્રાય બાંધ્યો છે અને તેવા તારણ પર પહોંચ્યા છે કે રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ સામગ્રીના પ્રકાશમાં અને જિલ્લા રજિસ્ટ્રારની કચેરીના અભિપ્રાય/રિપોર્ટ પર વિચાર કર્યા પછી, જેનો ઉદ્દેશ તારીખ ૦૪.૦૭.૨૦૧૨ ના હુકમમાં કરવામાં આવ્યો છે, સામાવાળા નં. ૪ ની તરફેણમાં નોંધણી અરજદાર મંડળીને અસર કરશે નહીં.

૭.૧ ત્યારબાદ, સામાવાળા નં. ૪ એ તારીખ ૦૮.૦૬.૨૦૧૫ ની વધુ એફિડેવિટ દાખલ કરી હતી, જેમાં સામાવાળા નં. ૪ એ અન્ય બાબતોની સાથે સાથે એવું જણાવ્યું છે કે:-

૨. હું જણાવું છું અને રજૂ કરું છું કે સામાવાળા નં. ૪-મંડળીની નોંધણી થયા પછી, તેણે ઉત્કૃષ્ટ કામગીરી હાથ ધરી છે અને તેના સભ્યોની દૂધ ખરીદવાની અને તેને હાલના સામાવાળા નં. ૩-યુનિયનને પૂરા પાડવાની જરૂરિયાત સંતોષી છે. વર્ષ ૨૦૧૨ માટેના ઓડિટના નિષ્કર્ષ પર, હાલની સામાવાળા નં. ૪-મંડળીને "બી" વર્ગની મંડળી તરીકે ગણવામાં આવે છે. ૩. હું રજૂ કરું છું કે કલેક્ટર, પાટણે જવાબ આપનાર સામાવાળાને આશરે ૩૦૦ ચોરસ વાર માપનું "દૂધ-ઘર" સ્થાપિત કરવાના હેતુથી જમીન ફાળવવાનો હુકમ કર્યો

છે. જ. હું રજૂ કરું છું કે સમગ્ર રાજ્યમાં મહિલાઓ દ્વારા સ્થાપિત અને સંચાલિત સહકારી મંડળીઓને પ્રોત્સાહન આપવાની ગુજરાત રાજ્યની નીતિ રહી છે. તેથી, આવી ઘણી મંડળીઓની નોંધણી કરવામાં આવી છે. સહકારી દૂધ ઉત્પાદક મંડળી લિ. અને અન્ય લોકો દ્વારા વર્ષ ૨૦૧૪ ની સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૫૩૯૬ તરીકે એક રિટ અરજી દાખલ કરવામાં આવી હતી જેમાં મનાઈહુકમની રિટ માંગવામાં આવી હતી કે જે ગામમાં દૂધ ઉત્પાદક મંડળી અસ્તિત્વમાં હોય ત્યાં અન્ય કોઈ દૂધ ઉત્પાદક મંડળીની નોંધણી કરવામાં ન આવે. જોકે, સદર રિટ અરજી આ માનનીય અદાલતના વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા તારીખ ૧૭.૧૧.૨૦૧૪ ના હુકમથી પ્રાથમિક તબક્કે ફગાવી દેવામાં આવી હતી. પ. સદર હુકમથી નારાજ અને અસંતુષ્ટ થઈને, સદર મંડળીઓએ વર્ષ ૨૦૧૪ ની લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નં. ૧૩૭૫ દાખલ કરી હતી. જોકે, સદર અપીલ પણ તારીખ ૮.૧૨.૨૦૧૪ ના હુકમથી ફગાવી દેવામાં આવી હતી. ડ. સદર હુકમમાં, આ માનનીય અદાલતે વર્ષ ૨૦૧૪ ની લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નં. ૧૨૫૧ માં પસાર કરાયેલ તારીખ ૨૧.૧૧.૨૦૧૪ ના અન્ય હુકમનો ઉલ્લેખ કર્યો હતો. સદર હુકમમાં, આ માનનીય અદાલતે ખાસ ઠરાવ્યું છે કે દૂધ સહકારી મંડળી દ્વારા સહભાગિતાના માધ્યમથી મહિલાઓને પ્રોત્સાહિત કરવાની સરકારની નીતિને

કોઈપણ બંધારણીય જોગવાઈ અથવા કોઈપણ કાયદાકીય જોગવાઈને પૂર્વગ્રહ ઊભો કરનાર કહી શકાય નહીં. કોઈપણ કાયદાકીય જોગવાઈનો કોઈ ભંગ થયો નથી અને સંબંધિત સત્તાધિકારીઓએ તેમની કાયદાકીય ફરજોમાંથી પીછેહઠ કરી નથી.

૮. સદર એફિડેવિટના પ્રકાશમાં, સામાવાળા નં. ૪ મંડળીએ રજૂઆત કરી કે મંડળીની રચના મહિલા સશક્તિકરણના હેતુ અને ઉદ્દેશ્યથી કરવામાં આવી છે અને જ્યારે મહિલાઓ દ્વારા રચાયેલી અને આવા ઉદ્દેશ્યથી રચાયેલી મંડળીની રચના કરવામાં આવે છે અને જ્યારે આવી મંડળીને નોંધણી મંજૂર કરવામાં આવે છે ત્યારે તેમાં દખલગીરી ન કરવી જોઈએ અને તેનો વિરોધ થવા પાત્ર નથી.

૮.૧ સામાવાળા નં. ૪ મંડળી માટેના વિદ્વાન એડવોકેટ મિ. બુચે વર્ષ ૨૦૧૪ ની લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નં. ૧૩૭૫ માં તારીખ ૦૮.૧૨.૨૦૧૪ ના નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો હતો.

૯. મેં પ્રતિવાદી પક્ષકારો માટેના વિદ્વાન એડવોકેટને સાંભળ્યા છે. અરજદાર દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલા વાંધાઓને ધ્યાનમાં લેવા માટે, ધ ગુજરાત કો-ઓપરેટિવ સોસાયટીઝ એક્ટ, ૧૯૬૧ ની કલમ ૪ હેઠળની જોગવાઈ ધ્યાનમાં લેવી પ્રાસંગિક છે. સદર અધિનિયમની કલમ ૪, અન્ય બાબતોની સાથે સાથે, એવું પ્રદાન કરે છે કે:-

૪. જે મંડળીઓની નોંધણી થઈ શકે છે.- એવી મંડળી, જેનો ઉદ્દેશ્ય સહકારી સિદ્ધાંતો અનુસાર તેના સભ્યો અથવા જનતાના આર્થિક હિતોને અથવા સામાન્ય કલ્યાણને પ્રોત્સાહન આપવાનો હોય, અથવા આવી કોઈપણ મંડળીની કામગીરી સરળ બનાવવાના ઉદ્દેશ્યથી સ્થાપિત મંડળી તરીકે, તેની આ અધિનિયમ હેઠળ નોંધણી થઈ શકે છે: પરંતુ શરત એ છે કે જો રજિસ્ટ્રારના મતે, તે આર્થિક રીતે અસ્થિર હોય, અથવા તેની નોંધણી અન્ય કોઈ મંડળી પર પ્રતિકૂળ અસર કરી શકે તેમ હોય, અથવા તે જાહેર નીતિની વિરુદ્ધ હોય, અથવા તેની કામગીરી જાહેર નીતિના ઉલ્લંઘન સમાન હોવાની શક્યતા હોય, તો તેની નોંધણી કરવામાં આવશે નહીં.

૯.૧ અરજદારે કલમ ૪ ની શરત પર આધાર રાખ્યો છે અને દાવો કર્યો છે કે જો રજિસ્ટ્રારને સંતોષ થાય કે કોઈપણ મંડળીની નોંધણીની વિનંતી અન્ય કોઈપણ મંડળી પર પ્રતિકૂળ અસર કરશે, તો તે આવી મંડળીની નોંધણી માટેની વિનંતીને નકારી શકે છે. સદર જોગવાઈ પર આધાર રાખીને, અરજદાર માટેના વિદ્વાન એડવોકેટે રજૂઆત કરી કે હાલના કેસમાં, રજિસ્ટ્રાર સમક્ષ એ સ્થાપિત કરવામાં આવ્યું હતું કે સામાવાળા નં. ૪ મંડળીને તે જ ક્ષેત્રના સંબંધમાં નોંધણી મંજૂર કરવામાં આવી છે જ્યાં અરજદાર મંડળી પહેલેથી જ તેની કામગીરી કરી રહી છે અને સદર ક્ષેત્ર એ અરજદાર મંડળીનું કાર્યક્ષેત્ર છે અને સામાવાળા નં. ૪ ની નોંધણી અરજદાર મંડળી અને તેના સભ્યોના હિત પર પ્રતિકૂળ અસર કરશે.

અરજદાર માટેના વિદ્વાન એડવોકેટે સામાવાળા નં. ૫ દ્વારા રજૂ કરાયેલા પ્રત્યુત્તર પર આધાર રાખ્યો હતો.

૯.૨ આગળ વધતા પહેલા, એ ધ્યાનમાં લેવું અને એ બાબત પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવું પ્રાસંગિક છે કે સામાવાળા નં. ૪ મંડળી એ મહિલા સહકારી મંડળી છે અને સામાવાળા નં. ૪ મંડળીના જણાવ્યા મુજબ, તે મહિલાઓ દ્વારા રચાયેલી છે અને આવકનો સ્ત્રોત પૂરો પાડીને મહિલાઓના ઉત્કર્ષ અને સશક્તિકરણના ઉદ્દેશ્યથી મહિલાઓ દ્વારા ચલાવવામાં અને સંચાલિત કરવામાં આવે છે.

૯.૩ આવા ઉદ્દેશ્યથી રચાયેલી મંડળીએ નોંધણી માટે અરજી કરી અને સદર મહત્વપૂર્ણ પાસાને ધ્યાનમાં લેતા, સામાવાળા રજિસ્ટ્રારે ૨૦૧૨ માં નોંધણી મંજૂર કરી.

૯.૪ તે સંબંધિત છે કે તેના ઉદ્દેશ્યના આધારે અને એ હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને કે આ એક એવી મંડળી છે જે મહિલાઓ દ્વારા રચાયેલી છે અને સંચાલિત છે અને મહિલાઓના ઉત્કર્ષ, લાભ અને હિત માટે કામ કરે છે.

૯.૫ જ્યારે એ સાચું છે કે સામાવાળા નં. ૪ મંડળીનું કાર્યક્ષેત્ર અરજદાર મંડળીના સમાન છે, પરંતુ એ પણ વિવાદમાં નથી કે અરજદાર મંડળી અને સામાવાળા નં. ૪ મંડળી ૨૦૧૨ થી સહઅસ્તિત્વ ધરાવે છે.

૯.૬ સામાવાળા નં. ૪ મંડળીએ દાવો કર્યો છે કે નોંધણી મંજૂર કરવામાં આવ્યા પછી, કલેક્ટરે સામાવાળા મંડળીને જમીન પણ ફાળવી છે (તારીખ ૨૬.૧૧.૨૦૧૪ ના હુકમથી આશરે ૩૦૦ ચોરસ વાર).

૯.૭ સામાવાળા નં. ૪ મંડળીએ વધુમાં ભારપૂર્વક જણાવ્યું છે કે નોંધણી મંજૂર થયા પછી, સામાવાળા નં. ૪ મંડળી યુનિયનને આશરે ૧૭૦૦ થી ૧૮૦૦ લિટર દૂધ પૂરું પાડી રહી છે.

૯.૮ સામાવાળા નં. ૪ મંડળી દ્વારા એવો દાવો પણ કરવામાં આવ્યો છે કે નોંધણી મંજૂર કરવામાં આવે તે પહેલાં પણ, સામાવાળા નં. ૪ મંડળી સૂચિત મંડળી તરીકે કાર્યરત હતી અને જાન્યુઆરી ૨૦૦૭ થી સામાવાળા નં. ૫ યુનિયનને દૂધ પૂરું પાડતી હતી.

૯.૯ સામાવાળા નં. ૪ મંડળી દ્વારા એવો આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો છે કે અરજદાર મંડળીના સેક્રેટરીની પત્ની ઓક્ટોબર ૨૦૦૯ ની આસપાસ યુનિયનમાં ડિરેક્ટર તરીકે ચૂંટાઈ આવ્યા પછી સામાવાળા નં. ૫ યુનિયનને સામાવાળા નં. ૪ મંડળી પાસેથી દૂધ સ્વીકારવાનું બંધ કરી દીધું હતું, પરંતુ જિલ્લા રજિસ્ટ્રારે નોંધણી મંજૂર કર્યા પછી, સામાવાળા નં. ૫ યુનિયનને સામાવાળા નં. ૪ મંડળી પાસેથી દૂધ સ્વીકારવાનું શરૂ કર્યું છે.

૧૦. હવે જ્યાં સુધી સદર અધિનિયમની કલમ ૪ હેઠળની જોગવાઈનો પ્રશ્ન છે, તે રજિસ્ટ્રારને એવી "કોઈપણ" મંડળીને નોંધણી મંજૂર કરવા બંધનકર્તા બનાવે

છે જે તેના સભ્યોના આર્થિક હિતો અથવા સામાન્ય કલ્યાણને પ્રોત્સાહન આપવાના ઉદ્દેશ્યથી અથવા કોઈપણ મંડળીની કામગીરી સરળ બનાવવાના ઉદ્દેશ્યથી રચવામાં આવી હોય.

૧૦.૧ તે સંબંધિત છે કે ભારતના બંધારણનો અનુચ્છેદ ૧૯(૧)(સી) મંડળ રચવાના અધિકારની બાંધધરી આપે છે. બંધારણના અનુચ્છેદ ૧૯(૧)(સી) ના પ્રકાશમાં, સદર અધિનિયમ દ્વારા નિર્ધારિત તમામ આવશ્યકતાઓનું પાલન કરતી અને તમામ શરતો પૂરી કરતી સહકારી મંડળીની નોંધણી સામેનો વાંધો ટકી શકશે નહીં અને તેને ધ્યાનમાં લઈ શકાય નહીં.

૧૦.૨ જોકે, કલમ ૪ ની શરત સત્તાધિકારીને સત્તા આપે છે, એ ધ્યાનમાં રાખીને કે મંડળ રચવાના અધિકાર પર કાયદા દ્વારા વ્યાજબી નિયંત્રણ લાદી શકાય છે, કે જો તેમને સંતોષ થાય કે મંડળીની નોંધણી અન્ય મંડળીની કામગીરીની વિરુદ્ધ નથી અને તેને પ્રતિકૂળ અસર કરી શકે છે અથવા જ્યાં તે જાહેર નીતિના ઉદ્વેગન સમાન હોય અથવા તે આર્થિક રીતે અસ્થિર હોય તેવા કિસ્સામાં મંડળીની તરફેણમાં નોંધણી નકારવાની સત્તા આપે છે.

૧૦.૩ સદર જોગવાઈ અસ્વસ્થ હરીફાઈને દૂર કરવાની અને મુખ્યત્વે સામાજિક ક્ષેત્રમાં સહકારના ઉદ્દેશ્યો અને સિદ્ધાંતોનું રક્ષણ કરવાની ખાતરી આપે છે.

૧૦.૪ આવા ઘોષિત હેતુ અને ઉદ્દેશ્ય માટે, રજિસ્ટ્રારને સદર વિશેષ સત્તા આપવામાં આવી છે.

૧૦.૫ સામાવાળા નં. ૪ મંડળીની નોંધણીનો વિરોધ કરવા માટે, અરજદારે સદર અધિનિયમની કલમ ૪ ની સદર શરત પર આધાર રાખ્યો હતો.

૧૦.૬ આમ, જો એમ સ્થાપિત થાય કે (એ) નોંધણી માંગતી મંડળી આર્થિક રીતે અસ્થિર છે અને / અથવા (બી) તેની નોંધણી અન્ય કોઈપણ મંડળીની કામગીરીને પ્રતિકૂળ અસર કરી શકે છે અને / અથવા (સી) તેની નોંધણી જાહેર નીતિની વિરુદ્ધ છે, તો જ નોંધણી નકારી શકાય છે.

૧૦.૭ તેથી પ્રશ્ન એ ઊભો થાય છે કે શું હાલના કેસમાં સદર જોગવાઈ હેઠળ વિચારવામાં આવેલા વિવિધ પરિબલોમાંથી કોઈ એક અથવા એક કરતાં વધુ પાસાં સામાવાળા નં. ૪ મંડળીની વિરુદ્ધ સ્થાપિત થાય છે.

૧૧. આ પૃષ્ઠભૂમિમાં, અરજદારના વાંધા અને અરજીને ધ્યાનમાં લેવી જોઈએ કે નહીં તે મુદ્દા પર વિચાર કરવો પડશે.

૧૧.૧ તે પ્રાસંગિક છે કે સામાવાળા મંડળી મહિલાઓ દ્વારા રચાયેલી છે અને તેમના દ્વારા જ તેનું સંચાલન અને વહીવટ કરવામાં આવે છે અને તેની રચના મહિલાઓના એટલે કે તેના સભ્યોના સશક્તિકરણના ઉદ્દેશ્યથી અને તેમના આર્થિક હિતોનું રક્ષણ કરવા અને તેમને આવકનો સ્ત્રોત અને આર્થિક સ્થિરતા તથા સ્વતંત્રતા પૂરી પાડવા માટે કરવામાં આવી છે. જે ઉદ્દેશ્ય માટે અને જેની સાથે સામાવાળા નં. ૪ મંડળીની રચના કરવામાં આવી છે, તેની સાથે એ હકીકત જોડવામાં આવે કે તે મહિલા સભ્યો માટે અને તેમના દ્વારા રચાયેલી અને

સંચાલિત મહિલા સહકારી મંડળી છે, જે સામાવાળા નં. ૪ મંડળીને એક અલગ ૪ લીગ અને શ્રેણીમાં મૂકે છે. આમ, સામાવાળા નં. ૪ મંડળીની રચના અને નોંધણી અને અસ્તિત્વ / કામગીરી વાસ્તવમાં જાહેર નીતિની પૂરક છે, તેને ટેકો આપે છે, તેને આગળ વધારે છે અને તેને સમૃદ્ધ બનાવે છે અને તે ચોક્કસપણે જાહેર નીતિની વિરુદ્ધ કામ કરતી નથી અથવા તેના ઉદ્ધેશનમાં નથી કે તેની વિરુદ્ધ નથી.

૧૨. આ ઉપરાંત, રજિસ્ટ્રાર સમક્ષ ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવેલી સામાવાળા નં. ૪ મંડળીની નાણાકીય વિગતો દર્શાવે છે કે સામાવાળા નં. ૪ મંડળી આર્થિક રીતે અસ્થિર નથી અને તેને આર્થિક રીતે અસ્થિર કહી શકાય નહીં. રેકૉર્ડ પરથી એવું ફલિત થાય છે કે સામાવાળા નં. ૪ મંડળી ૨૦૧૨ થી નોંધાયેલ છે અને તે પહેલાં તે સૂચિત મંડળી તરીકે કાર્યરત હતી અને હાલમાં તેમાં ૧૩૪ સભ્યો છે અને તે હાલમાં સામાવાળા નં. ૫ યુનિયનને આશરે ૧૭૦૦ લિટર દૂધ પૂરું પાડી રહી છે અને ૧.૪.૨૦૦૫ થી ૩૧.૩.૨૦૧૨ સુધી સામાવાળા મંડળીએ આશરે ૩.૧,૩૯,૦૭૧=૬૪/- નો ચોખ્ખો નફો મેળવ્યો છે. આમ, એ સ્થાપિત થતું નથી અને એવું કહી કે માની શકાય નહીં કે સામાવાળા મંડળીના અસ્તિત્વ અને નોંધણીની અસર અરજદાર મંડળી પર થઈ છે અથવા થશે. આ તમામ હકીકતો પરથી, એવું કહી શકાય નહીં કે સામાવાળા નં. ૪ મંડળી આર્થિક રીતે અસ્થિર સંસ્થાની મર્યાદામાં આવે છે.

૧૩. સામાવાળા નં. ૪ મંડળીએ ભારપૂર્વક જણાવ્યું છે કે સામાવાળા નં. ૪ મંડળીના કોઈપણ સભ્યો અરજદાર મંડળીમાંથી સ્થળાંતર કરીને આવ્યા નથી અથવા તેઓ ક્યારેય અરજદાર મંડળીના સભ્યો ન હતા. સદર રજૂઆત ખોટી સાબિત થઈ નથી અને / અથવા અરજદારે ચોક્કસ વિગતો સાથે સાબિત કર્યું નથી કે તેના સભ્ય / સભ્યો સામાવાળા નં. ૪ મંડળીમાં સ્થળાંતર કરી ગયા છે. આ બાબતે એ નોંધવું જરૂરી છે કે જે મંડળી એવો આક્ષેપ કરે છે કે અન્ય મંડળીની નોંધણીથી તેને પ્રતિકૂળ અસર થઈ છે તેના માટે માત્ર એટલું દર્શાવવું પૂરતું નથી કે તેના સભ્યપદમાં ઘટાડો થયો છે, પરંતુ આવી મંડળીએ એ પણ સ્થાપિત કરવું પડશે કે તેના સભ્યો સદર અન્ય મંડળીમાં સ્થળાંતર કરી ગયા છે અને તેની આવક / પ્રાપ્તિ (દા.ત. દૂધ અથવા કૃષિ ઉત્પાદન અથવા તે જે પણ સામગ્રીનો વેપાર કરે છે) ઘટી છે અને સભ્યો તેમજ આવક / વ્યવસાયના સંદર્ભમાં તેના વ્યવસાય / કામગીરીને પ્રતિકૂળ અસર થઈ છે. હાલના કેસમાં અરજદારે કોઈપણ સંબંધિત પાસાં / પરિબળો સાબિત કર્યા નથી અને / અથવા સામાવાળા નં. ૪ મંડળી દ્વારા રેકૉર્ડ પર મૂકવામાં આવેલી હકીકતો અને વિગતોને ખોટી સાબિત કરી નથી.

૧૪. આ ઉપરાંત, સામાવાળા નં. ૪ મંડળીની કામગીરી અને કાર્યો તેના હિતોને પ્રતિકૂળ અસર કરશે તેવો આક્ષેપ કરવા સિવાય, અરજદાર મંડળીએ જિલ્લા રજિસ્ટ્રાર સમક્ષ અથવા અપીલીય કે રિવિઝનલ સત્તાધિકારી સમક્ષ એવી કોઈ

સામગ્રી રજૂ કરી નથી જે દર્શાવે અને સ્થાપિત કરે કે તેના હિતોને ખરેખર પ્રતિકૂળ અસર થઈ રહી છે.

૧૪.૧ વધુમાં, અરજદારે ઓછામાં ઓછી પોતાની આશંકા વ્યાજબી ઠેરવવા અને પોતાના વાંધા વિશે સત્તાધિકારીને વૈજ્ઞાનિક અને ન્યાયિક રીતે સંતુષ્ટ કરવા અને મહિલા સહકારી મંડળીની નોંધણી નકારવા માટે સત્તાધિકારીને સમજાવવા અને મનાવવા માટે કાયદાકીય રીતે ટકી શકે તેવી રીતે કેસ ઊભો કરવા માટે પૂરતો, સચોટ અને સંતોષકારક ડેટા અને વિગતો અથવા સામગ્રી પણ મૂકી નથી.

૧૪.૨ વધુમાં, જિલ્લા રજિસ્ટ્રારની કચેરીના સહકાર અધિકારી (બેન્કિંગ) દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલ રિપોર્ટ / અભિપ્રાય દર્શાવે છે કે ગામની વસ્તી ૪૦૦૦ થી ૪૫૦૦ ની છે અને આશરે ૬૩૨ પરિવારો ત્યાં રહે છે અને જિલ્લા રજિસ્ટ્રારની કચેરીના સદર અધિકારીએ જ્યારે રિપોર્ટ સબમિટ કર્યો તે સંબંધિત સમયે પણ સામાવાળા મંડળી આશરે ૧૨૦૦ લિટર દૂધ એકત્ર કરતી હતી અને ૧.૪.૨૦૦૫ થી ૩૧.૩.૨૦૧૨ ના સમયગાળા દરમિયાન, મંડળીએ તમામ ખર્ચ બાદ કર્યા પછી, રૂ.૧,૩૯,૦૭૧=૬૪ ની રકમનો નફો નોંધાવ્યો હતો. એ બાબત વિવાદમાં નથી કે જિલ્લા રજિસ્ટ્રારની કચેરીના સહકાર અધિકારી (બેન્કિંગ) ના રિપોર્ટમાં દર્શાવેલ સદર વિગતોનો કોઈ વિવાદ કરવામાં આવ્યો ન હતો કે જિલ્લા રજિસ્ટ્રાર સમક્ષ તેનાથી વિપરીત કોઈ હકીકતો મૂકવામાં આવી ન હતી. રજિસ્ટ્રાર દ્વારા ઉપરોક્ત અને અન્ય તમામ સંબંધિત પાસાંઓ અને હકીકતો તેમજ રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીને ધ્યાનમાં લેવામાં આવી છે અને તેના પર વિચાર કરવામાં આવ્યો છે.

૧૪.૩ આ પૃષ્ઠભૂમિમાં, અને ઉપરોક્ત ચર્ચા પરથી અને રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીના પ્રકાશમાં એ ફલિત થાય છે કે જિલ્લા રજિસ્ટ્રારે સંબંધિત પાસાં, હકીકતો અને સામગ્રીના પ્રકાશમાં અને તેને ધ્યાનમાં લીધા પછી સામાવાળા નં. ૪ મંડળીની તરફેણમાં નોંધણી મંજૂર કરતો હુકમ પસાર કર્યો હતો અને જિલ્લા રજિસ્ટ્રારે નોંધણી મંજૂર કરવાના પોતાના તારણના સમર્થનમાં સચોટ કારણો નોંધ્યા છે. જિલ્લા રજિસ્ટ્રાર દ્વારા નોંધવામાં આવેલા કારણો મુદ્દાઓને સુસંગત છે અને રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ સામગ્રી પર આધારિત છે અને તેમના હુકમમાં કોઈ ખામી નથી.

૧૪.૪ માત્ર અરજદાર મંડળીએ તેના હિતને પ્રતિકૂળ અસર થશે તેવી આશંકા વ્યક્ત કરી હોવાથી, રજિસ્ટ્રાર માત્ર અરજદાર મંડળીની આશંકા અને શંકાઓના કારણોસર નોંધણી નકારવા માટે બંધાયેલા ન હતા, વધુમાં જ્યારે અરજદાર સમર્થન આપતા સચોટ અને સંતોષકારક પુરાવા સાથે તેના આક્ષેપો સ્થાપિત કરવામાં અને સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ ગયા છે.

૧૪.૫ મેટરના આ દષ્ટિકોણને જોતાં રજિસ્ટ્રારના નિર્ણયમાં કોઈ ખામી કાઢી શકાય નહીં.

૧૫. આ તબક્કે એ ઉલ્લેખ કરવો યોગ્ય છે કે અરજદાર માટેના વિદ્વાન એડવોકેટે નંદોત્રા દૂધ ઉત્પાદક સહકારી મંડળી લિમિટેડ વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ ગુજરાત [એ.આઈ.આર. ૨૦૦૪ ગુજ ૨૫૩] ના કેસમાં નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો હતો. સદર નિર્ણય અરજદારના કેસમાં મદદરૂપ થાય છે કે નહીં તે ધ્યાનમાં લેવા માટે,

તે હકીકતો ધ્યાનમાં લેવી પ્રાસંગિક છે જેના પ્રકાશમાં સદર નિર્ણય પસાર કરવામાં આવ્યો છે. અદાલતે સદર નિર્ણયના ફરરા નં. ૩ માં સંબંધિત હકીકતોનો સારાંશ આપ્યો છે, જે આ મુજબ વંચાય છે:—

૩. કેસની ટૂંકી હકીકતો એવી જણાય છે કે અરજદાર એ નંદોત્રા ગામમાં ૩,૧૮૨ ની વસ્તી ધરાવતી પ્રાથમિક કક્ષાની દૂધ ઉત્પાદક સહકારી મંડળી છે. અરજદારનો કેસ એવો છે કે તેમાં કુલ ૩૬૫ સભ્યો હતા. એવું જણાય છે કે અરજદાર મંડળીના કેટલાક સભ્યો વચ્ચે વિવાદ હતો અને અરજદાર મંડળી દ્વારા કેટલાક લોકોને સભ્ય તરીકે હાંકી કાઢવા માટે ઠરાવ પણ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો, પરંતુ સદર ઠરાવને છેવટે જિલ્લા રજિસ્ટ્રાર દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવી ન હતી. ઉપરોક્ત પડતર હોવા દરમિયાન, એવું જણાય છે કે જે વ્યક્તિઓના જૂથ સામે હકાલપટ્ટીનો ઠરાવ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો તેઓએ નવી દૂધ ઉત્પાદક સહકારી મંડળી, એટલે કે, અર્બુદાનગર (નંદોત્રા) મિલ્ક પ્રોડ્યુસર્સ કો-ઓપ. સોસાયટી લિ. ની રચના માટે જિલ્લા રજિસ્ટ્રાર સમક્ષ દરખાસ્ત મૂકી હતી. અરજદારે જિલ્લા રજિસ્ટ્રારને જાણ કરતા વાંધાઓ દાખલ કર્યા હતા કે સામાવાળા નં. ૪-મંડળીની રચના અસ્તિત્વ ધરાવતી મંડળીને પ્રતિકૂળ અસર કરશે. જિલ્લા રજિસ્ટ્રારે મેટર પર વિચાર કર્યો અને તારીખ ૨૪-૪-૦૩ ના નિર્ણય મુજબ નોંધણી નકારી કાઢવામાં આવી. સામાવાળા નં. ૪ ના પ્રમોટર્સ

જિલ્લા રજિસ્ટ્રારના નિર્ણય સામે એડિશનલ રજિસ્ટ્રાર (અપીલ) સમક્ષ અપીલ નં. ૮૮/૦૩ દાખલ કરી હતી અને એડિશનલ રજિસ્ટ્રાર (અપીલ) ને રેકૉર્ડનું અવલોકન કર્યા પછી જણાવ્યું કે હાલની સામાવાળા નં. ૪-મંડળી આશરે ૧૦૦ મીટરના અંતરે આવેલી છે અને તેમને એ પણ જણાવ્યું કે જિલ્લા કક્ષાના યુનિયને સામાવાળા નં. ૪ મંડળીની નોંધણી માટે કોઈપણ ભલામણ આપવાનો ઇનકાર કર્યો છે. તેમને એ પણ જણાવ્યું કે જો સામાવાળા નં. ૪ મંડળીની નોંધણી કરવામાં આવશે તો તે માત્ર અનેક ગૂંચવણો જ ઊભી કરશે એવું નથી પરંતુ અસ્તિત્વમાં રહેલી મંડળીએ રૂ. ૧૭ લાખની જંગી રકમનું રોકાણ કર્યું છે અને જો નોંધણી મંજૂર કરવામાં આવે તો તે અસ્તિત્વ ધરાવતી મંડળીને પ્રતિકૂળ અસર કરશે અને તેથી છેવટે અપીલ ફગાવી દેવામાં આવી હતી. સામાવાળા નં. ૪ એ મેટર રાજ્ય સરકાર સમક્ષ લઈ ગયા અને રાજ્ય સરકારને જણાવ્યું કે લઘુત્તમ પાત્રતાના માપદંડો સંતોષાયા હોવાથી અને સૂચિત મંડળી આર્થિક સફ્લરતા ધરાવતી હોવાની સંભાવના હોવાથી, એડિશનલ રજિસ્ટ્રાર (અપીલ) ના હુકમને રદ કરીને રિવિઝન મંજૂર કરવામાં આવી હતી અને જિલ્લા રજિસ્ટ્રારને મંડળીની નોંધણી કરવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો. સુનાવણી દરમિયાન મિ. ઝવેરી દ્વારા એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે ત્યારબાદ ઓગસ્ટ, ૨૦૦૩ માં રાજ્ય સરકારના હુકમ મુજબ જિલ્લા

રજિસ્ટ્રાર દ્વારા નોંધણી મંજૂર કરવામાં આવી છે અને ૫-૯-૦૩ ના રોજ આ અદાલતે નોટિસ કાઢતો હુકમ પસાર કર્યો હતો અને સુનાવણી પછી એવો હુકમ કરવામાં આવ્યો હતો કે કોઈ નવા સભ્યને દાખલ કરવામાં આવશે નહીં તે મુજબ યથાસ્થિતિ જાળવવામાં આવશે. જોકે, સામાવાળા નં. ૪ નો કેસ એવો છે કે આ અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા ૫-૯-૦૩ ના હુકમ પહેલાં ૪ ૮૦ સભ્યો દાખલ થઈ ચૂક્યા છે. રાજ્ય સરકારની રિવિઝનનો ઉપરોક્ત હુકમ હાલની અરજીમાં પડકાર હેઠળ છે.

૧૫.૧ સદર નિર્ણયના ફકરા નં. ૭ અને ૯ માં, અદાલતે અન્ય બાબતોની સાથે સાથે એવું અવલોકન કર્યું છે અને ઠરાવ્યું છે કે:-

૭. તેથી, ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં લેતા, આગળ જે બાબત વિચારવાની જરૂર છે તે પ્રતિકૂળ અસર અને નવી મંડળી રચવાની આવશ્યકતા છે. માત્ર બે જૂથો હોવાને કારણે અથવા એક જૂથ લઘુમતી ધરાવતું હોય અને બીજા બહુમતીવાળા જૂથ સાથે કોઈ વિવાદ હોય તો તેને નવી મંડળી રચવા માટે પૂરતા સંજોગો કહી શકાય નહીં. જો સભ્યો વચ્ચે વિવાદો હોય તો સંબંધિત સભ્યોએ કાયદા હેઠળ ઉપલબ્ધ ઉપાયનો આશરો લેવો જોઈએ. સાથે જ, જેઓ બહુમતીમાં છે તેમણે એ જોવું જોઈએ કે લઘુમતીમાં રહેલા બીજા જૂથ સાથે કોઈ દુર્વ્યવહાર કે ભેદભાવપૂર્ણ વર્તન ન થાય પરંતુ આવા

વિવાદનું અસ્તિત્વ મંડળીની નોંધણીનો નિર્દેશ આપવા માટે એકમાત્ર માપદંડ કહી શકાય નહીં. મંડળ રચવાનો અધિકાર એ પ્રતિબંધને આધીન બંધારણના અનુચ્છેદ ૧૯(૧)(સી) હેઠળ બાંધધરી આપેલ અધિકાર છે. સદર નિયંત્રણો ધ ગુજરાત કો-ઓપરેટિવ સોસાયટીઝ એક્ટ, ૧૯૬૨ (જે હવે પછી "સદર અધિનિયમ" તરીકે ઉલ્લેખિત છે) ની જોગવાઈઓ દ્વારા નિયમન કરવામાં આવે છે. સદર અધિનિયમની કલમ ૪, અન્ય બાબતોની સાથે સાથે, નોંધણી માટે જોગવાઈ કરે છે. જોકે, શરત નીચે મુજબ વંચાય છે: "પરંતુ શરત એ છે કે જો રજિસ્ટ્રારના મતે, તે આર્થિક રીતે અસ્થિર હોય, અથવા તેની નોંધણી અન્ય કોઈ મંડળી પર પ્રતિકૂળ અસર કરી શકે તેમ હોય, અથવા તે જાહેર નીતિની વિરુદ્ધ હોય, અથવા તેની કામગીરી જાહેર નીતિના ઉદ્દંઘન સમાન હોવાની શક્યતા હોય, તો તેની નોંધણી કરવામાં આવશે નહીં."

૯. મારા મતે માત્ર અરજદાર મંડળી દ્વારા રૂ. ૧૦,૦૦૦/- નો વધારાનો નફો થયો છે તેના પરથી એવું તારણ કાઢી શકાય નહીં કે સામાવાળા નં. ૪-મંડળીની નોંધણીની કોઈ પ્રતિકૂળ અસર થશે નહીં. પ્રતિકૂળ અસર અયોગ્ય હરીફાઈ સહિત વિવિધ પ્રકારની હોઈ શકે છે. હાલના કેસમાં, અગાઉ અવલોકન કર્યા મુજબ, અરજદાર મંડળીએ આશરે રૂ. ૧૭ લાખનું જંગી રોકાણ કર્યું છે, એટલું જ નહીં

પરંતુ જો દૂધ પૂરા પાડનાર ૩૬૫ લોકોમાંથી ૮૦ બાકાત થાય તો તેની અરજદાર-મંડળીના ટર્નઓવરની કામગીરી પર સીધી અસર પડશે. તદુપરાંત, ૩૧૮૬ ની વસ્તી ધરાવતા નંદોત્રા જેવા નાના ગામમાં સામાન્ય રીતે જો એક જ મંડળી જાળવવામાં આવે, તો તે માત્ર સુમેળભર્યું વાતાવરણ જ ઊભું નહીં કરે પરંતુ અન્ય સભ્યો અને ગામના આર્થિક હિતને પણ પ્રોત્સાહન આપશે.

૧૫.૨ એ વાત સાચી છે કે અંતે અને અંતિમ પરિણામમાં, અદાલતે અન્ય બાબતોની સાથે સાથે, એવું અવલોકન કરીને સદર અરજી મંજૂર કરી હતી કે:-

૧૧. ઉપરોક્ત અવલોકનો અને ચર્ચાને ધ્યાનમાં રાખીને, અરજી સફળ થાય છે અને રાજ્ય સરકાર દ્વારા પસાર કરાયેલ તારીખ ૮-૮-૦૩ નો હુકમ એવા નિર્દેશ સાથે રદબાતલ અને રદ કરવામાં આવે છે કે રાજ્ય સરકાર આ અદાલતના ઉપરોક્ત અવલોકનોને ધ્યાનમાં રાખીને નવેસરથી મેટર પર વિચાર કરશે અને આ અદાલતની રિટ મળ્યાની તારીખથી પ્રાધાન્ય રૂપે ત્રણ મહિનાની મુદતની અંદર બને તેટલી વહેલી તકે રિવિઝન અરજીનો નવેસરથી નિર્ણય કરશે.

૧૫.૩ જોકે, આ સંદર્ભમાં, એ નોંધવું સંબંધિત છે કે અદાલતે સદર નિર્ણયના ફકરા નં. ૮ માં દર્શાવેલ વિગતોના પ્રકાશમાં સદર અરજી મંજૂર કરવાનું યોગ્ય માન્યું, જે આ મુજબ વંચાય છે:-

૮. સરકારે માર્ગદર્શિકા સ્વરૂપે તારીખ ૮-૯-૮૯ અને ૭-૧૧-૧૯૮૯ ના પરિપત્ર મુજબ નીતિ બનાવી છે. વધુમાં, સરકારે નોંધણી મંજૂર કરવાના હેતુસર માર્ગદર્શિકા તરીકે તારીખ ૧૮/૨૧-૭-૦૩ નો પરિપત્ર પણ જારી કર્યો છે. સદર પરિપત્ર મુજબ, અન્ય બાબતોની સાથે સાથે, એવી જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે બને ત્યાં સુધી તે જ ગામમાં અન્ય કોઈ સહકારી મંડળીને નોંધણી મંજૂર કરવી જોઈએ નહીં, વધુ વિશેષ રૂપે સેવા સહકારી મંડળીઓ, સામુદાયિક ખેતી (જોઇન્ટ એગ્રીકલ્ચર) મંડળી, દૂધ કો-ઓપ. સોસાયટી વગેરેના સંબંધમાં. સમાન ગામમાં અરજદાર તેમજ સામાવાળા નં. ૪ ના કેટલાક સભ્યો વચ્ચે વિવાદો છે અને એવું જણાય છે કે આ ગામ એક નાનું ગામ છે જ્યાં વસ્તી માત્ર ૩,૧૮૨ છે. એડિશનલ રજિસ્ટ્રાર (અપીલ) ને, મેટર પર વિચાર કર્યા પછી, ચાર મહત્વના પાસાં જણાયા હતા, એટલે કે, (૧) જિલ્લા કક્ષાના યુનિયને નોંધણી માટે ભલામણ કરી ન હતી, (૨) સૂચિત મંડળી આશરે ૧૦૦ મીટરના અંતરે આવેલી છે, (૩) સભ્યો વચ્ચે વિવાદનું અસ્તિત્વ નવી મંડળીની રચના માટે એકમાત્ર કારણ હોઈ શકે નહીં, (૪) અસ્તિત્વ ધરાવતી મંડળીએ આધુનિકીકરણ માટે અને કોલ્ડ સેન્ટર સ્થાપવા માટે આશરે રૂ. ૧૭ લાખનું જંગી રોકાણ કર્યું છે અને તેથી તેની પ્રતિકૂળ અસર થશે. રાજ્ય સરકાર દ્વારા પસાર કરાયેલા હુકમનું

અવલોકન દર્શાવે છે કે નોંધણી મંજૂર કરવા માટેની સામાન્ય નીતિ અથવા માર્ગદર્શિકામાંથી વિચલિત થવા માટે રાજ્ય સરકારે સહેજેય કોઈ અસાધારણ કે અપવાદરૂપ સંજોગો નોંધ્યા નથી. એટલું જ નહીં, પરંતુ જુલાઈ, ૨૦૦૩ માં નોંધણી માટે જારી કરાયેલ ઉપરોક્ત પરિપત્રો/નીતિ/માર્ગદર્શિકાઓનો કોઈ સંદર્ભ નથી. એવું જણાય છે કે મેટર પર વિચાર કરતી વખતે રાજ્ય સરકારે લઘુત્તમ પાત્રતાના માપદંડોના પ્રશ્ન પર પોતાને ગેરમાર્ગે દોરી છે. એક ગામમાં એક મંડળીના સામાન્ય સિદ્ધાંતોમાંથી વિચલિત થવા માટે લઘુત્તમ પાત્રતાના માપદંડોને માન્ય કારણ તરીકે ગણી શકાય નહીં. જો સામાન્ય રીતે ૧૦,૦૦૦ થી વધુ વસ્તી ધરાવતું ગામ હોત, તો મેટર અલગ હોત કારણ કે સત્તાધિકારી દ્વારા આવા હેતુ માટે સૂચનાઓ/માર્ગદર્શિકાઓ જારી કરવામાં આવી છે. અહીં, રેકૉર્ડ પર આવ્યું છે કે તે ૩૧૮૨ લોકોની વસ્તી ધરાવતું નાનું ગામ હતું. તેથી, મંડળીની કામગીરી માટે પ્રદાન કરાયેલ લઘુત્તમ માપદંડોને રાજ્ય સરકારની સામાન્ય નીતિ કે માર્ગદર્શિકામાંથી વિચલિત થવા માટેનું કારણ ગણી શકાય નહીં. વધુમાં, રાજ્ય સરકારે પ્રતિકૂળ અસરના પ્રશ્ન પર સામગ્રીની સ્વતંત્ર રીતે તપાસ કરી નથી જે અપીલમાં નિર્ણયમાં એડિશનલ રજિસ્ટ્રાર (અપીલ) ને જણાઈ હતી. રાજ્ય સરકાર દ્વારા જે પાસાં પર વિચાર કરવામાં આવ્યો છે તે એ છે કે જિલ્લા

યુનિયને નોંધણી માટે ભલામણ કરી ન હોય તો પણ મંડળી પાસેથી ખાતરી લીધા પછી નોંધણી મંજૂર કરી શકાય છે. રાજ્ય સરકાર દ્વારા જે મુખ્ય મુદ્દાની તપાસ કરવાની જરૂર હતી તે એ સુનિશ્ચિત કરવાનું હતું કે સામાવાળા નં. ૪ મંડળીની નોંધણીથી અરજદાર મંડળીની કામગીરી પર પ્રતિકૂળ અસર પડશે કે નહીં, વધુ વિશેષ રૂપે, જ્યારે અપીલીય સત્તાધિકારીએ અપીલમાં તપાસ કરી હતી અને એવું જણાયું હતું કે તેનાથી અરજદાર મંડળીની કામગીરી પર પ્રતિકૂળ અસર પડશે. અન્યથા પણ જો હાલના કેસના રેકૉર્ડની તપાસ કરવામાં આવે તો પ્રથમદર્શીએ એવું જણાય છે કે જ્યારે ૩૧૮૨ લોકોની વસ્તી ધરાવતું આ એક નાનું ગામ છે અને મંડળીમાં કુલ ૩૬૫ સભ્યો છે અને જો એવા ૮૦ લોકોને બાકાત રાખવામાં આવે કે જેઓ દરરોજ આશરે ૭૦૦ લિટર દૂધ પૂરું પાડે છે, તો એવું વ્યાજબી તારણ કાઢી શકાય કે આવા ૮૦ લોકો સાથે આવી નવી મંડળીની કામગીરીથી અરજદાર મંડળીની કામગીરી પર પ્રતિકૂળ અસર પડશે, વધુ વિશેષ રૂપે, જ્યારે તેણે આધુનિકીકરણ અને કોલ્ડ સેન્ટર વગેરે સ્થાપવા માટે અગાઉથી ૪ આશરે રૂ. ૧૭ લાખનું જંગી રોકાણ કર્યું હોય.

૧૬. હાલના કેસમાં, આવી હકીકતો ગેરહાજર છે અને તેનું અસ્તિત્વ નથી. તદુપરાંત, હાલના કેસમાં અને ટાંકવામાં આવેલા નિર્ણયમાં મુખ્ય અને મોટું ભેદ પાડતું લક્ષણ એ છે કે જે મંડળીની તરફેણમાં નોંધણી મંજૂર કરવામાં આવી હતી

(તે જ ક્ષેત્રના સંબંધમાં જ્યાં અન્ય મંડળી અસ્તિત્વમાં હતી અને કાર્યરત હતી) તે મહિલાઓ દ્વારા રચાયેલી અને સંચાલિત મંડળી ન હતી એટલે કે તે મહિલાઓની મંડળી ન હતી જ્યારે હાલના કેસમાં, જે મંડળીની તરફેણમાં નોંધણી મંજૂર કરવામાં આવી છે તે મહિલાઓની મંડળી છે અને સદર અધિનિયમની કલમ ૪ ની શરતમાં ઉલ્લેખિત પાસાંઓ ઉપરાંત આ એક મોટું પરિબળ છે જે રજિસ્ટ્રાર દ્વારા પણ ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યું છે, જેને સામાવાળા નં. ૪ મંડળીની તરફેણમાં નોંધણી મંજૂર કરતા / બહાલી આપતા સમયે સામાવાળા જિલ્લા રજિસ્ટ્રાર અને અપીલીય અને રિવિઝનલ સત્તાધિકારીઓ દ્વારા ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યું છે. મેટરના આ દૃષ્ટિકોણને જોતાં, અરજદારે જે નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો છે તે વાદગ્રસ્ત હુકમો સામેના વાંધાઓને સમર્થન આપતો નથી.

૧૬.૧ કેસની હકીકતોમાં, કલમ ૪ ની શરત અરજદારના કેસમાં મદદરૂપ થતી નથી અને એવું કહી શકાય નહીં કે સામાવાળા નં. ૩ અથવા સામાવાળા નં. ૨ અથવા સામાવાળા નં. ૧ દ્વારા પસાર કરાયેલા હુકમો સદર શરતથી વિપરીત છે. રેકૉર્ડ પર એવું કંઈ નથી જે વૈધાનિક સત્તાધિકારીને એવું તારણ કાઢવા સક્ષમ બનાવે કે સામાવાળા નં. ૪ મંડળી આર્થિક રીતે અસ્થિર છે અથવા તેની નોંધણી અને કામગીરીની અન્ય કોઈ મંડળી પર કોઈ પ્રતિકૂળ અસર થઈ છે અથવા થશે અથવા તેની નોંધણી જાહેર નીતિના ઉદ્વંધન સમાન હશે. વાસ્તવમાં, મહિલાઓને આવકનો સ્ત્રોત પૂરો પાડીને તેમનો ઉત્કર્ષ કરવાના અને તે દ્વારા

મહિલાઓને આર્થિક સુરક્ષા અને આત્મસન્માન પ્રદાન કરવાના ઉદ્દેશ્યથી મહિલાઓ દ્વારા અને તેમના માટે સહકારી મંડળીની રચના અને સંચાલન કરવું એ પ્રશંસનીય ઉદ્દેશ્ય અને રાજ્યની નીતિનો ભાગ છે અને તેને જાહેર નીતિથી વિપરીત કહી શકાય નહીં. જ્યારે કલમ ૪ ની શરતમાં ઉલ્લેખિત કોઈપણ ઘટકો હાલના કેસમાં અસ્તિત્વમાં નથી, ત્યારે રજિસ્ટ્રાર નોંધણીનો ઇનકાર કરી શક્યા ન હોત. આવા સંજોગોમાં, નોંધણી મંજૂર કરતા હુકમમાં કોઈ ખામી કાઢી શકાય નહીં. આ ઉપરાંત, અપીલીય સત્તાધિકારી અને રિવિઝનલ સત્તાધિકારીએ હકીકતના સમાન અને સંલગ્ન તારણો નોંધ્યા છે અને સદર સત્તાધિકારીઓ પણ સમાન અને સંલગ્ન નિષ્કર્ષ પર પહોંચ્યા છે અને તેઓના તારણો અને નિષ્કર્ષોના સમર્થનમાં પૂરતા સચોટ અને સંતોષકારક કારણો પણ નોંધ્યા છે.

૧૭. મેટરના આ દૃષ્ટિકોણને ધ્યાનમાં લેતા પણ, હકીકતના સમાન તારણો અને સમાન નિષ્કર્ષો નોંધતા ત્રણ હુકમો સામેની અરજી ધ્યાનમાં લેવા પાત્ર નથી.

૧૭.૧ તદુપરાંત, જિલ્લા રજિસ્ટ્રાર દ્વારા નોંધાયેલા તારણો, અગાઉ જણાવ્યા મુજબ, રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ સામગ્રી પર આધારિત છે અને સદર તારણોને પાયાવિહોણા અથવા બુદ્ધિના ઉપયોગ વિનાના, વિફૂત અથવા મનસ્વી કહી શકાય નહીં. જ્યારે તારણો સચોટ, સુસંગત અને સંબંધિત કારણો પર આધારિત હોય, ત્યારે, આ અદાલત આવા તારણોમાં દખલગીરી કરશે નહીં. આ કારણોસર પણ, અરજી નિષ્ફળ જાય છે અને ધ્યાનમાં લેવા પાત્ર નથી.

૧૮. પરિણામે, અરજી નિષ્ફળ જાય છે. અરજદાર વાદગ્રસ્ત હુકમોને પડકારવામાં અને / અથવા વાદગ્રસ્ત હુકમો વિકૃત કે મનસ્વી છે અથવા હકૂમતને લગતી કોઈ ભૂલ ધરાવે છે તેવું સ્થાપિત કરવામાં સફળ રહ્યા નથી.

કેસની હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને અને ઉપર નોંધાયેલા કારણોસર અને અગાઉ જણાવેલી હકીકતલક્ષી પૃષ્ઠભૂમિના પ્રકાશમાં, અદાલત વાદગ્રસ્ત હુકમોમાં દખલ કરવા માટે ન તો ઈચ્છુક છે કે ન તો સંતુષ્ટ છે.

તેથી, અરજી સ્વીકારવામાં આવતી નથી અને રદ કરવામાં આવે છે. નોટિસ ડિસ્ચાર્જ કરવામાં આવે છે.

સહી/–

(કે. એમ. ઠાકર, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.